

L'AUTONOMISTA

DIARI FEDERALISTA REPUBLICÀ I D'AVISOS I NOTÍCIES - ES PUBLICA A LA TARD

ANY XXXIX

GIRONA, DILLUNS 3 D'AGOST DEL 1936

NUMERO 9.924

FRANQUEIG CONCERTAT

TO THOM A TREBALLAR!

La fàbrica, el taller, el camp i l'oficina, són les barricades heroiques de la lluita noble del treball. - En aquesta hora històrica sols hi ha dos camins: el de les eines o el de les armes. - El gest exemplar i alliçonador de vuit xicots de Santa Coloma de Farners.

La Comissió de Treball, ha donat una ordre digna dels millors elogis, perquè sap traduir l'anhel i l'espiritu autèntic d'aquesta hora decisiva. L'esmentada Comissió ha donat la consigna rigurosa de què avui tothom es reintegri, sense excuses possibles, al seu treball cotidià. Tots els rams deuen tornar a les tasques de sempre. L'exèrcit obrer ocuparà, novament, els seus llocs, de glòria i de profit, en la producció.

Avui a Girona es treballa normalment en totes les seccions. Aquesta és una fita, del camí de la revolució, que cal tenir en compte per a donar-li tot el seu abast. És convenient remarcar una i cent vegades que la idea revolucionària — aquest concepte que tant semblava preocupar als que ara anihilen la pàtria amb una guerra civil, criminal i vergonyosa — porta una formidable empremta constructiva. És necessari repetir que la força, de construcció de tot moviment revolucionari, és insuperable. Tota revolució tendeix a construir, amb materials indestructibles, una societat millor, més humana, justa i equitativa, sobre les runes de la societat acabada de destruir.

En els nostres articles diaris ja hem ben definit aquest principi immutable, però, mai estarà de més la reafirmació, a fi de deixar-la incrustada en la consciència de tots els qui tenen la gentilesa de llegir-nos. És clar que les nostres paraules van especialment adreçades a tots aquells què, per haver viscut en ambients hermètics a les sanes doctrines renovadores; a tots els que per haver sofert una educació obscurantista, creuen — o creien — que tota revolució era un espantós aquellarre de terror, mort i destrucció.

Però, ara s'haurà pogut apreciar, perfectament, la tasca constructiva de la revolució. Per això la nostra Comissió de Treball ha ordenat, paullinament, — a mesura de les necessitats de cada hora — el retorn a les tasques. I, per això, avui a Girona tothom ha tornat a les seves ocupacions.

Tothom al treball!... Aquest és el crit de l'actualitat present. Tothom al treball, amb la sola excepció d'aquells que estiguin en peu de guerra o en un lloc de responsabilitat.

La lletra i l'espiritu, de la disposició dels dirigents de Treball, no pot interpretar millor tota l'essència del moviment salvador del poble d'Espanya, per aixafar la víbora verinosa del feixisme militarista i reaccionari.

En el panorama nacional sols hi ha dos camins possibles: el de les eines o el de les armes. Ningú té dret a defugir d'una d'aquestes obligacions. El que ho intenti fer és un traïdor a la causa de la Llibertat, i com a aital té d'ésser tractat.

Igualment, els ciutadans, poden servir a la República i a la Democràcia. Des de les barricades de la lluita o del treball. En ambdues s'hi convida la glòria. L'autèntica glòria que atorga el sacrifici en profit de la col·lectivitat; no la falsa glòria de les rapinyes, atropells i salvatjades.

Els treballadors gironins avui han tornat, com un sol home, a la palestre de la labor, amb un afany generós, franc, insuperable, de produir pels germans que, en els fronts de batalla, donen la seva sang i la seva vida — si cal — per a que el feixisme no passi.

* *

No volem acabar el nostre comentari d'avui sense esmentar la gesta exemplar i alliçonadora de vuit xicots de Santa Coloma de Farners, els quals, ahir, varem tenir el gust d'estrenyer la mà en la nostra ciutat.

Fou en els populars menjadors de càn l'Espluga, els quals han esdevingut una mena de petit quarter general de la movilització revolucionària. Allà vuit joves, amb granota blava i uns airoços casquets negres i vermells, parlaven del seu viatge a Saragossa. Entaulàrem conversa amb el que semblava cap d'aquell escamot. Era un xicot fornít, simpàtic i vessant optimisme: l'optimisme de la joventut possada al remei d'un ideal. Ens va dir:

— Som, tots vuit de Santa Coloma de Farners, però, com que aquella vila tot està tranquil i no hi ha res a fer, hem decidit marxar a Saragossa a lluitar contra els enemics del poble. Allà hi serem útils.

Després afegí:

— Ens dirigim a Barcelona a unir-nos a una de les columnes de la C. N. T., doncs pertaneixem a aquesta organització sindical.

En el laconisme d'aquestes paraules hi palpita tota la sincera expressió de la grandesa de sacrifici de la joventut proletària. Heus ací els noms d'aquests xicots. Es diuen: Josep Coll Julià, Josep Frigolé Dorca, Ramon Font Más, Joaquim Alberti Bruset, Esteve Salamaña, Salvador Torrent Casas, Joan Massó Valls i Francesc Expòsit.

La seva gesta desinteressada i generosa senyala un camí a seguir en aquesta hora històrica.

Nosaltres despedim a aquests vuit cavallers de la Llibertat amb aquests mots plens d'absoluta confiança:

— Fins a la tornada!!!

GERMINAL ROIG

JORNADAS HISTORICAS

La insurrección militar-fascista en Barcelona

(Impresiones a nula pluma)

19 de Julio. Se inicia el movimiento

A las cuatro y media de la mañana, cuando ya había amanecido, me desperté, y oigo sin interrupción hasta muy entrada la mañana. Abandoné la cama rápidamente, me asomo al balcón de mi cuarto, y veo que casi todos los de las casas vecinas, están ocupados por sus habitantes, a medio vestir, alarmados y en actitud expectante. Las detonaciones que había oido, son descargas cerradas de fusilería, que se hacen, al parecer, en la Avenida del 14 de Abril y en la parte izquierda del Ensanche, después del Paseo de Gracia. En los barrios aristocráticos de la capital.

Barcelona, que ofrecía apeno — aparte de un poco de nerviosismo por los sucesos de Maruecos, de Canarias y de Sevilla, — una tranquilidad, al menos aparente, ha despertado hoy bajo

la convulsión de la insurgencia de los fascistas y de parte de las fuerzas militares.

El tiroteo, cada momento más intenso, sigue sin interrupción hasta muy entrada la mañana. Con las descargas de fusilería, alternan las cadenas de disparos de los ametralladores. Se me dice que la lucha está entablada entre las fuerzas leales y los sublevados, en varias iglesias y en los cuarteles. Los militares facciosos y los fascistas, se han distribuido por los citados edificios, y han intentado asaltar varios centros oficiales.

La intervención del pueblo

Al mediar la mañana, el fuego se generaliza, oyéndose los disparos sueltos, las descargas y los cañonazos, en distintas partes de la capital. También se percibe el moscardoneo de los aviones militares y se advierte su presencia por encima de ella, como en vuelo de ob-

servación y de castigo a los rebeldes.

Durante algunos instantes, de vez en cuando, el estruendo de los cañonazos, insistente y formidable, hace suponer lo encontrado del combate. Ahora me dicen que el pueblo, que los elementos obreros, se han unido a las fuerzas de asalto, de la guardia civil, de carabineros y de mozos de escuadra y que se están batiendo valientemente por la libertad y por la República.

La noticia de la intervención del pueblo, me la confirman el desfile continuo, por delante de mi casa, de autos y camiones, con las iniciales de la C.N.T., de la U.G.T. y de la F.A.I., en grandes caracteres, escritas con tiza o pintadas y ocupados totalmente por muchachos y hombres de media edad, armados con revólveres y carabinas.

A medida que avanza el día, me entero de detalles de la lucha. Los rebeldes atacaron la Consellería de Gobernación, con formidable tenacidad, siendo rechazados por los guardias de asalto, guardia civil y el pueblo, tras encerrada y larga contienda, que causó bastantes víctimas. Las fuerzas leales y las milicias ciudadanas, asaltaron el cuartel de artillería de montaña, reduciendo a los revoltosos y apoderándose de los cañones, que luego utilizaron para reducir a los otros cuarteles y combatir en la calle. El jefe del mo-

vimiento en Cataluña, general Goded, se estableció en la Comandancia de la Cuarta División, —el edificio de la antigua Capitanía General—, y allí se hizo fuerte, teniendo como prisionero al general de la División. Guardias de asalto, guardia civil y ciudadanos, iniciaron la ofensiva contra el edificio, que dió por resultado, después de unas horas de ataque, la ocupación de la Comandancia y la detención del general Goded y de su Estado Mayor. Los trenes suspendieron su circulación, a las diez de la mañana. Las emisoras de

Radio de Barcelona i de Madrid, han estado, todo el día, por medio de notas facilitadas por la Presidencia de la Generalidad y por el Ministerio de la Gobernación, recomendando serenidad y que no se hiciese caso de rumores tendenciosos. El señor Companys, a las seis de la mañana, daba cuenta, del levantamiento a los radioyentes.

El incendio de iglesias

Al anochecer, prosiguen las descargas, el tableteo de las ametralladoras y los disparos de cañón. En distintos puntos de la población, se destacan, por encima de los edificios, los vivos resplandores de las altas llamas de los incendios que se han iniciado en iglesias y conventos, desde los que han sido hostilizados y atacados los defensores de la República.

El tiroteo se reduce un poco, pero no cesa en la mayor parte de la noche...

2 de Julio

Se domina la situación. — "Paqueos" desde las iglesias

El Gobierno de la Generalidad domina la situación. Pero continúan los encuentros por las calles desde las primeras horas de la mañana. La tregua ha sido corta; el descanso ha sido breve. Desquiciadas las fuerzas militares sublevadas, y vencidas en casi todos sus reductos, los pequeños focos que quedan se defienden rabiosamente en la Maestranza de Artillería y en un par de cuarteles. Y los sacerdotes, junto con los restos de los elementos fascistas, se han refugiado, de nuevo, en las iglesias que aun quedan en pie, y desde ellas paguean insistente a las fuerzas leales y a las milicias ciudadanas, al pueblo en armas. Yo mismo, asomado a mi balcón, he podido ver, como desde las aberturas de las altas agujas o torres del templo de la Sagrada Familia, se disparaba contra el pueblo y contra los guardias de asalto y la guardia civil. La pequeña chispa y el humo de los fogonazos se distinguió perfectamente.

Tal provocación, ha sido castigada de modo muy duro, con un tiroteo de más de una hora, que ha batido a los rebeldes, y con la colocación de una

bandera roja y otra catalana, en uno de dichos huecos. Y además, se ha encendido la iglesia provisional y todo lo combustible que allí había.

Las descargas de fusil y ametralladora y los cañonazos, se oyen con bastante frecuencia. Los camiones y autos con individuos armados de la C.N.T., la U.G.T. y demás organizaciones obreras y políticas, circulan por todas las vías de la ciudad para hacer frente a los facciosos o acudir donde convenga.

Los cuarteles que no se habían reducido y la Maestranza de Artillería, han sido ya tomados por las fuerzas leales y por el pueblo. La rebelión, se va extinguiendo.

La Universidad, el edificio de la Compañía Telefónica y los demás edificios de la Plaza de Cataluña, de los que se habían apoderado los rebeldes, —Hotel Coín, Círculo de Cazadores y Centro del Ejército y la Armada—, han sido, también recuperados, desalojando a aquellos de los mismos, violentamente.

Muertos y heridos

Han quedado destruidos, por el fuego, los conventos e iglesias de Barcelona. Se ha derramado mucha sangre. El número de muertos pasa de doscientos y el de heridos de mil. He aquí la responsabilidad que hay que cargar en la cuenta del fascismo criminal. Y la sangre que se ha vertido en toda España...

21 de Julio

Hacia la normalidad

La lucha, hoy, tiene menos intensidad. Los rebeldes han sido castigados duramente, en los dos primeros días, y sólo quedan pequeños focos que se entretienen en paqueos, o en alguna escaramuza, y otros que utilizan autos y camiones con las iniciales de las organizaciones obreras, y con banderas o emblemas de la Cruz Roja, para despistar, ametrallando a las fuerzas leales cuando se ponen a su alcance. A tales procedimientos, indignos y repugnantes, verdaderamente criminales, apelan los facciosos, para mantener el estado de alarma y la inquietud en la ciudad y causar nuevas víctimas. Esto demuestra su condición moral y sus escrupulos.

Durante la mañana, se han registrado algunos tiroteos y se han bombardeado concentraciones fascistas. Por la tarde, ha continuado el paqueo, repleto con descargas de fusilería y ha habido varios encuentros por el Ensanche entre ocupantes de autos de fuerzas leales y fascistas.

Apesar de ello, en las calles se ha visto más gente pacífica que en los otros días y las Ramblas han estado muy animadas.

Los ciudadanos no pierden la serenidad y va normalizándose la vida de Barcelona.

22 de Julio

Animación en las calles

La insurrección, va liquidándose. Renace la tranquilidad. Se perciben paqueos y tiroteos aislados, de tarde en tarde. Las milicias ciudadanas, la guardia civil y los guardias de asalto, patrullan por todos los ámbitos de la población, utilizando vehículos de todas clases. Las precauciones son extraordinarias.

Y la gente, sobre todo los vecinos de las barriadas extremas se encamina hacia el centro de la ciudad, a milicias, llenos de curiosidad, ávidos de enterarse de visu, de lo ocurrido en los tres días que la tragedia se ha enseñoreado de Barcelona.

El heroísmo de las masas

Y terminaron las violencias. El 23, el 24 y el 25 de Julio, la tranquilidad ha sido completa. La insurrección militar-fascista ha quedado exterminada en Barcelona y en Cataluña. Las víctimas que ha ocasionado son muchísimas. Pero hay que proclamar muy alto, que el pueblo, que las juventudes obreras y del Frente Popular, se han batido con un valor, con un coraje, con una entereza y con una fe y un entusiasmo que no tienen precedentes en la Historia de España. Han luchado por la libertad y por la República, a los gritos de: ¡Abajo el fascismo! y ¡Viva la República!

JOSE GAYA PICON

CONSULTORI MÈDIC-QUIRÚRGIC

ELISEU JUBERT i JOAQUIM JUBERT
(malalties de les criatures, malalties de la pell. - cirurgia infantil). - cirurgia dels ossos i articulacions. - fractures).

GABINET DE RAIGS X.
RAIGS X TRANSPORTABLES A DOMICILI.

Plaça de la República, 7 prals. - Telèfon, 205
GIRONA

Parlament de l'Alcalde, Sr. Camps i Arboix, al poble de Girona

Es constitueix aquest aquest Ajuntament de Girona sota l'ègida de l'autoritat constituida i amb el benplàcit confiança de l'òrgan representatiu en aquesta hora de la sobiranía popular, que és el Comitè Executiu antifeixista. El nostre mandat emanà, per tant, d'una font de veritable democràcia encara que no vagi pels canals ordinaris del sufragi electoral, i així la nostra representació té un títol legítim, el més legitim de tota que és la democràcia directa, cosa que dona una plena i cabal autoritat a la nostra obra de govern.

Personalment he rebut la comanda espinosa d'ocupar l'Alcaldia. Ocupo aquest oc per segona vegada en moments excepcionals. La primera fou, per unes hores, en els moments de màxim perill del 6 d'octubre de 1934; és la segona, avui, en els moments de màxima responsabilitat d'aquest juliol revolucionari. El càrec no és, doncs, una prebenda, per què és un sacrifici, fins el punt de que seria més escaient que rebre felicitacions expressar condolences. Aquest sacrifici reiterat en el compliment del deure de l'hora, és la millor ofrena a l'ideal i el millor tribut a Girona, ja ciutat benamada.

Ocupem els càrrecs, amb títol legitim i autoritat completa, però el títol i l'autoritat seran el que sigui la nostra obra de govern, quix que en tots els moments, però més encara en els que vivim, més que les paraules i els gestos són les conductes allò que qualifica els homes i llurs actuacions. Sensibles, doncs, a la palpitació de l'hora que passa amb tot els seu enorme contingut revolucionari, diem ben alt i ben fort que des de l'Ajuntament i jo des de l'Alcaldia serem fidels a la significació del nostre moviment alliberador i que aquella significació serà la norma i la guia de la nostra acció governant.

En aquest sentit, aprofitant la lluita de moviments d'aquests homes úniques no hi haurà problema que no sigui decididament escomès, però per damunt de tots, tres problemes han de merèixer la nostra atenció per tal de resoldre's amb la rapidesa i la profunditat que cal: són, el problema de l'atur involuntari, el problema escolar i el problema de la vivenda, per què entenem què aquests tres problemes són els de major abast revolucionari dintre l'esfera municipal gironina, els que han de solucionar qüestions de justícia social primària i els que poden representar una transformació ciutadana tan radical, que basteixin una Girona nova, digna dels temps presents i de l'esdevenir que es besiluina.

En aquest ordre de coses la nostra consigna és aquesta: d'avui en avant a Girona no pot haver-hi un home sense treball, ni un infant sense escola, ni una vivenda sense sanitat.

La solució d'aquests problemes i els altres que té plantejats la ciutat, requereixen rapidesa i decisió. Si res'hi oposa dintre la setmana que comença hem d'anar a l'aprovació d'un pressupost extraordinari, en les partides d'ingressos del qual, per primera vegada en la història de les finances municipals gironines, ha de jugar l'impost una finalitat social, per tal de què l'impost sigui a més d'un ingrés un instrument a la vegada creador de treball, d'acord amb els postulats econòmics, avencents i radicals, que són normes dels partits d'esquerra.

Exigeix, demés, aquesta solució extraordinària, la trista i lamentable herència que ens llega l'Ajuntament constituit, governat per les dretes durant dos anys i mig. L'herència és un deute flotant d'unes tres centes mil pessetes; una disciplina ciutadana en desordre; una inapetència creatora, demostrativa de la por intensa que tenien les dretes per a realitzar. Els han passat per l'Ajuntament gironi sense esma per a crear, sense

capacitat per a administrar, sense impuls per a sanejar. A Girona, com arreu, han periclitat els seus fums de suficiència i han estat en tot moment ineptes i coquines. Nosaltres no volem governar una hiesnda en fallida. El deute serà pagat i extingit, però serà pagat a costa dels que l'han produït; és a dir, el deute que ens deixen les dretes serà pagat per les dretes mateixes.

Recollint l'antiga tradició republicana ens inspirarem en les normes de la més gran austerioritat administrativa; podarem el que calgui i depurarem tot allò que reclami l'imperiat del sentiment del poble en peu de guerra contra el feixisme i la reacció, que es batent ja en els seus darrers redutes de derrota i desesperació, amb impuls ràpid i actiu que és la tònica de la revolució triomfant. Ens remetem a les obres que aquesta mateixa setmana avalaran les nostres paraules, en compliment del nostre compromís solemne. Entrestant sollicitem un marge de

confiança i la cooperació activa de la ciutadania per a la millor efectivitat dels propòsits i decisions que havem anunciat. Ho demanem sobretot i especialment a l'opinió proletària gironina, la qual a través de les seves organitzacions sindicals i partits de classe, com ho demostra l'explotada manifestació del Comitè Executiu antifeixista, ens han honorat amb una confiança públicament reiterada i que nosaltres coneixedors dels homes i servidors dels principis, fem un deure capital de no defraudar en aquesta hora en la qual nosaltres, com el poble espanyol en massa, som soldats en la guerra per la llibertat i volem que el preu de la sang preciosa i heròica que es vessa generosament aconsegueixi el gran esdevenidor que s'espera com una il·lusió fecuda.

No defallirem, no defraudarem. No ens espatllen perills ni responsabilitats.

Amb el puny enllaire, símbol de l'antifeixisme i la democràcia, com un conjur us críhem a tots ciutadans de Girona: oratge i unió, i tot seguit en un arrest de vibrant cordialitat, us cridem, ciutadans de Girona, com expressió d'un desig: Salut i esperança!

Abella, Gabriel August Farró, Enric Terradellas Serbosa, Rafael Portas Burset, Elissee Dawson Albinyana, Joaquim Brasé Pérez, Josep Serra Geis, Benet Torellas Solei, Joaquim Cassà Baltasar, Lluís Franquesa Feijóo, Josep Pujol Albamell, Lluís Bota Villà, Lluís Mula Gou, Joan Bonet Teixidor, Francesc Torras Carabús, Amadeu Martinell Valls i Amadeu Peris i Redolat.

Es procedeix a l'elecció d'Alcalde resultant elegit per vint votos a favor i una papereta en blanc el senyor Joaquim de Camps i Arboix.

Es procedi seguintament a la votació dels quatre Consellers-Règids resultant elegits de la següent forma:

Conseller-Règidor primer, Llorenç Busquets Ventura.

Conseller-Règidor segon: Lluís Franquesa i Feijóo.

Conseller-Règidor tercer: Joan Bonet Teixidor.

Conseller-Règidor quart: Pere Vila Xifre.

També es nomenaren les diferents Comissions de que es compon l'Ajuntament.

Després d'unes vibrants paraules de l'Alcalde i dels senyors Busquets Franquesa, Bonet i Vila és llegida i aprovada la següent proposta:

1.er Declarar urgent aquesta proposició.

2.º Afirmar en aquests moments la seva més inquebrantable adhesió a les institucions de govern legitim i oferir al Cap de l'Estat, Govern de la República i Govern de la Generalitat de Catalunya, la seva més fervorosa cooperació en tot quan sigui indispensable per al triomf de la lluita contra el feixisme, fins a anhilatar el criminal intent subversiu.

3.er Atenir-se en tot el que sigui de competència de la funció municipal, a la profunda significació del present moment revolucionari, portant a terme una obra de govern municipal que transformi la ciutat de Girona i la incorpore als corrents imperiosos de la política de l'esdevenidor.

4.º Que es comuniqui aquests acords al Comitè Executiu Antifeixista de la nostra ciutat amb l'expressió de la voluntat decidida d'aquesta Corporació, de corresponder a la confiança depositada, col·laborant sense reserves a l'obra conjunta de vèncer al feixisme i bastir damunt de la victòria definitiva una Espanya i una Catalunya, lliures, cultes i progressives.

I després del que i amb visques a la República i a Catalunya s'alzea la sessió.

La llar sanejada

AJUNTAMENT

Dissabte passat, dia 1 es reuni l'Ajuntament en sessió extraordinària sota la presidència del senyor Busquets i amb assistència dels senyors següents: Camps i Arboix, Dalmau, Cornellà, Rahola, Villa, Sala, Juvé, August, Terradellas, Portas, Dawson, Brasé, Serra, Franquesa, Pujol, Bota, Bonet, Torras, Martinell i Peris.

Fou llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

Es llegí la resolució de la Generalitat, data 31 de juliol darrer, designant els Consellers que han de formar part de l'Ajuntament de Girona. A continuació són llegits, el Decret de la Conselleria de Governació en virtut del qual cessaran en tots els Ajuntaments de Catalunya els Consellers, tan els propietaris com els suplents, que procedeixen de llistes de partits aliens al Front Popular d'Esquerres de Catalunya, Consellers els quals seran substituïts en la forma que l'alludit Decret de 22 de juliol passat esmenta; i l'Ordre circular de la Conselleria de Governació acordant per a la deguda eficàcia l'anterior Decret.

Per disposició de la Presidència són llegits els articles pertinents de la Llei Municipal Catalana sobre constitució d'Ajuntaments, aplicables a la urgència en constituir el Consell Municipal de Girona.

a) La Corporació queda definitivament constituïda amb els senyors següents: Joaquim de Camps i Arboix, Josep M. Dalmau Casademont, Narcís Cornellà Ametller, Darius Rahola Llorenç, Llorenç Busquets Ventura, Pere Vila Xifre, Miquel Sala Salis, Josep Juvé

Dr. DAUSÀ
Radiòleg de l'Hospital de les Comarques Gironines
RAIGS X. - RADIUM - RADIOTERAPIA
RADIOGRAFIES A DOMICILI
Pl. Marquès de Camps, 15 - Tel. 137

NOTÍCIES

El diari de les Colònies Escolars de Girona

DISSABTE, DIA 1 D'AGOST

Feia tot just una estona que el sol il·luminava la nostra cambra quan he sentit que les meves amiguetes somengaven a despertar-se; tot seguit ens hem llevat i després de vestir i rentar-nos bé, ens hem dirigit a la platja com de costumet a fer el gimnàs que tant contribueix a fer-nos fortes i àgils. Poca estona hem tingut de caminar, per arribar-hi, puix que aquesta es troba tant apropiada als nostres peus la trepitjen al sortir de la casa.

A dos quarts de nou ja sentades a la toula hem près el nostre esmorzar, consistent aquest, en una tassa de xocolata, un llonguet i llet. Altra vegada a la platja a entretenir-nos fent castells de sorra i altres jocs fins a l'hora del bany. Després a la dutxa sense perdre un moment, per poguer donar començ al tan esperat dinar. Primer ens han portat arròs que bon ratc abans se'n havia anunciat per la seva flaire. Per a completar, badella amb pèsols i si el primer plat ha estat bo, més ho ha estat el segon. No podien faltar unes bones postres en un dinar com el d'avui i efectivament així ha estat.

Després de fer els preparatius necessaris, a dos quarts de quatre sortírem de casa acompanyades de les senyoretas i nosaltres de dues en dues donant-nos la ma, cantavem boniques cançons per a no trobar el camí tan llarg a la petita excursió que hem

“... el meu sofriment d'estòmac em priva d'acompanyar vos a dinar”

Moltes persones es veuen obligades a seguir un rigorós règim alimentari, car saben que el més lleu exèrcit tradueix en molèsties insoportables després dels àpats, però és perquè ignoren els sorprenents efectes de l'ELIXIR SAIZ DE CARLOS en els sofriments de l'estòmac i intestins, amb el qual podran reprendre un agradós pla d'alimentació.

ELIXIR ESTOMACAL

SAIZ DE CARLOS

LAUREA DALMAU

“ConSELL”

realitzat el dia d'avui a la Platja de la Fosca. No ens ha sapigut greu fer aquesta caminada puig que al arribar allí hem estat compensades per un bon berenar i també per haver resultat una d'aquelles tardes tant boniques i a l'ensembs divertides.

De retorn de la nostra excursió, per a esperar l'hora del sopar, mentre les altres nenes juguen per encàrrec de les senyorettes he explicat el que durant el dia d'avui hem fet, perquè el que es troben lluny de nos altres tinguin idea de la nostra alegre estada a Sant Antoni de Calonge.

Pura Sala.

TRENCANTS: Apparells herniaris a preus sense competència. — Ortopèdia Torrellas. Ciutadans 4. — Tel. 302.

DELEGACION DE HACIENDA

UNA SUSCRIPCION

A favor de las Milicias del Frente Popular

Los funcionarios trabajadores de Hacienda de Gerona han contribuido con la suma de 771 pesetas con cuarenta céntimos con destino a las suscripciones abiertas a favor de las Milicias populares que tan valientemente y con absoluto desprecio de sus vidas defienden el régimen legalmente constituido y por igual para los familiares de las víctimas del carlismo vaticana.

SENYORA: Un bon perfum, un tractament de bellesa, a la Perfumeria Torrellas, Ciutadans 4. — Tel. 302.

Tots els establiments de Girona que posseixin vales avalats pels Comitès Revolucionaris que facin el favor de passar per la Comissió de finanças, integrada per Ioburo, P. Sorra i Quer, que se's hi farà l'abonament.

COLICS D'ESTIU

Durant l'estiu reapareixen els còlics i la enteritis, produïdes pels freqüents canvis de temperatura que desgavellen el ventre i també pel mal estat dels aliments, de l'aigua i els gelats. Assegurem que res hi ha més fàcil per a obtenir la ràpida curació dels còlics de l'estiu: Es suficient prendre la BOISSON BLANCHE de l'Abat Magnat, el qual deté els fluixos intestinals i fa desapareixer els dolors en 24 hores. Aquest resultat és degut a l'acció antisèptica i antitòxica, excepcionalment poderosa de la BOISSON BLANCHE que suprimeix radicalment les fermentacions gastro-intestinals. En totes les farmàcies es ven a 3'20 pessetes el flascó.

COTO fluix, venes, gases, hules, termòmetres, bidets, xeringues a preus de fàbrica. — Ortopèdia Torrellas, Ciutadans, 4.

Cridats per l'Alcalde senyor Camps i Arboix, han estat aquest matí al despatx de l'Alcaldia els mestres nacionals de Girona, per a tractar de l'habilitació dels edificis que ocupaven les comunitats congregacionistes, per escoles municipals. Des de demà dimarts la Comissió municipal de Cultura i els susdits mestres visitaran els edificis en qüestió, després del qual serà formulat l'informe corresponent per a ésser elevat al Comissari delegat del Rector de la Universitat, senyor Miquel Santaló.

La brigada municipal ha començat avui la neteja de les desferres de l'antic convent de les Bernardes.

INTERESSANT! No gasti pessetes en perfumeria enyassada. Proví els granelles de la Perfumeria Torrellas. — Ciutadans, 4. — Tel. 302. Colònies, locions, crèmes, polvres, essències, brillantina.

Per al proper dimecres dia 5 ha estat convocat a sessió ordinària el Ple de l'Ajuntament.

En Joan Prim, vei d'aquesta ciutat domiciliat al carrer de l'Argentina, núm. 13, fa a mans de la M. M. una clau-llavi, trobat a la via pública, el que es llurà al qui acrediti que li pertany.

També la Guàrdia Urbana, deposita un paquet de retrats els quals seran llurats a qui acrediti són de la seva pertinença.

Interessants acords presos en l'Assemblea miting d'ahir al Teatre Albéniz. — Es donà la consigna de nomenar comitès de fàbrica per a intervenir en les qüestions econòmiques i administratives del treball.

Trencar la solidaritat amb la U. G. T. mentre sigui dirigida per un indesitjable com Rafael Llapart, per al qual l'assemblea va tenir les més dures censures. Aquest acord es va prendre a resultes de la declaració que feu la C. N. T. i de la quales feu solidària la U. G. T., consistent en apreciar una actitud de desleialtat i manca de rebresa observada per la U. G. T. amb respecte a la C. N. T. en resposta del pacte de lleialtat que existeix entre ambdues organitzacions.

Igualment l'assemblea va acordar mantenir tancats els seus quadres de les organitzacions per al contingent de la classe treballadora que en la seva inconsciència no s'havia recordat d'acudir, per l'egoisme de les condicions que disfrenen ara els obrers, a les organitzacions sindicals.

Així mateix els comitès de fàbrica i demés organitzacions obreres seran igualment representades per elements organitzats.

Aquesta mesura es mantindrà fins i tant que els obrers no sindicats no s'apliquen reivindicar-se amb accions o com una adhesió consequent.

Que es constitueix immediatament un Tribunal de Justícia per a jutjar a aquesta allau de feixistes i militars.

També es va acordar organitzar una milícia de reserva composta per militants a les diferents organitzacions els quals seguiran anant al treball, però armats per a què en el cas d'una alarma estar prompts per a acudir a defensar la classe treballadora.

A més d'aquests acords es va prendre la resolució següent: Tornar al treball avui, jornada de 40 hores, 15 per cent d'augment de salari i 50 per cent de rebaixa de lloguers.

PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT

En la reunió celebrada el divendres pel Comitè d'aquest Partit, va prendre l'acord d'expulsar del seu si a Rafael Llapart, per entendre que era un desmoronament per a les finalitats socials que perseguix aquesta organització.

U. G. T.

Avui, aquesta nit, el ple de sindicats afectes a la U. G. T. celebrarà reunió extraordinària per tal de tractar de l'afair Llapart, que tant ha donat a parlar aquests dies.

Hom té la impressió que serà expulsat fulminant.

ES VEN tenda de comediables, ben situada i amb molta clientela, per no ouïr atendre-la.

Rao en aquesta Administració.

Calella de la Costa

casa para vender a 180 metros cuadrados, con jardín, sin gravamen, 15 mil pesetas. Razón Rosa Costa, C. Fivaller 57, entresol. Barcelona

Bombas Siemens
para riegos, usos diversos e industriales

PRESUPUESTOS SIN COMPROMISO

Siemens Industria Eléctrica, S.A.
Gran Via Layetana 47 • Tel. 13043
BARCELONA

INFORMACIO

BARCELONA

REUNIO DEL GOVERN DE CATALUNYA

Barcelona, 3.—En el Parlament Català s'ha reunit en Consell el Govern de la Generalitat. La reunió ha acabat a les tres i cinc minuts de la tarda. Tots els Consellers s'han negat a fer manifestacions. Han dit, però, que a les vuit del vespre el President senyor Casanova facilitaria una nota.

SUSPENSIO DE PASSAPORTS

Barcelona, 3.—Han estat suspesos tots els passaports i permisos de sortida d'Espanya.

EN EL DEPOSIT JUDICIAL

Barcelona, 3.—En el dipòsit judicial han ingressat disset cadàvers, quatre d'ells sense identificar i els altres procedent dels hospitals.

DETENCIONS

Barcelona, 3.—Han arribat a Igualada 13 detinguts de filiació feixista. Han estat detinguts els germans Mariantx Casadevall i el sargent Angel Arnau, el qual es sublevà.

MADRID

DESMENTINT RUMORS. — LA SITUACIO A MADRID

Madrid, 3.—Ha estat desmentit el rumor de que la diputat comunista Dolores Ibarruri "La Passionaria" es troba malalta degut a l'esgotament físic de les seves constant visites al front de lluita.

El senyor Barcia ha desmentit el rumor que fan circular els facciosos sobre una sospechosa manifestació seves a uns periodistes relatives a determinades actituds de potències estrangeres.

La situació a Madrid és completa i normal i tranquil·la.

Les forces lleials en el Guadarrama avancen considerablement terreny.

L'AVANÇ DE LA COLUMNA MIAJA PEMET DE CONSTATAR ELS CRIMS COMESOS PELS FEIXISTES I LA MANCA DE MORAL DELS DARRERS REDUCTES...

Madrid, 2.—El general Miaja, amb el seu Estat Major i els periodistes que es troben amb les forces han vist amb els seus mateixos ulls, afusellats i cremats amb gasolina molts elements característics de la U. G. T. i treballadors de la serra, que foren els primers a oposar-se que els rtbels avancessin.

En l'avangut dut a terme per la columna Miaja fins a Villafranca de Còrba, és a dir, donant vista als tres canons del 75 enemics, només intervengueren milícies i guàrdia civil. Com que es batien en un pla allò semblava més bé un simulacre guerri que no pas un encontre on s'anava a vessar sang.

A Còrdova es troben tancades totes les forces rebels. Únicament es baten els rebels amb artilleria i aviació, aquesta darrera procedent de Tablada i Ceuta. L'Estat Major del general Miaja està integrat, ultra diferents militars, pels diputats Vicenç Sol i Crescencio Bilbao i el delegat del Govern i cap de les milícies Josep Escudero. El Govern està informat, cada minut, dels desenvolupaments de les operacions.

Les notícies que arriben a Còrdova acusen per les rebels un estat molt lamentable. No tenen queviures des de fa tres dies; comencen ja a sacrificiar cavalls. Estan mancats de llum i de munició. L'ex-general Queipo de Llano els havia promès l'arribada de tropes de reforç, però no han arribat i fins als elements feixistes de bones a primeres tan entusiasmats per l'avangut, en observar que no arriben les forces, com els fou ofert des d'Africa i Sevilla, d'accord amb Franco, fugen de Còrdova i es refugien a les serrallades.

El desconcert és total i hom dóna per segur que tan aviat com convinguï als plans de Miaja serà prosseguida la tasca que es assegurarà la seguretat d'Andalusia. El pla de Miaja és que l'avangut no costi sang.

L'ACTIVITAT DE L'AVIACIO A LA SERRA DEL GUADARRAMA

Madrid, 2.—En el nostre recorregut per la serra del Guadarrama hem pogut apreciar l'habilitat de l'aviació, que ha seguit realitzant la seva tasca de dies anteriors hostilitzant els llocs avançats dels rebels. Les nostres columnes s'han limitat a descansar i a dur a terme els preparatius per a la pròxima acció, que serà definitiva. La columna motoritzada que comanda el

líder socialista Puente s'ha situat en un punt estratègic de la serra sense entaular combat amb aquesta unitat. La moral d'aquestes milícies és magnífica i els fets aconseguits en els últims dies dignes d'ésser registrats.

EL DECRET DE REBAIXA DE LLOGUERS

Madrid, 2.—"La Gaceta" publicarà demà el següent Decret:

Les greus circumstàncies actuals motiven un estat excepcional al qual el Govern té necessitat no sols de prestar atenció sinó d'enegrar amb normes eficaces en què resplandeixi l'esperit d'equitat de les seves resolucions. Un d'aquests greus problemes és i ide l'arrendament de finques, per tal raó, a proposta del president del Consell de Ministres i d'acord amb ell, decreto:

Art. 1.er La situació en què, amb relació al pagament de les rendes dels lloguers de totes classes de finques urbanes, es troben actualment els arrendadors i arrendataris respectius, ja sigui en quant al preu d'arrendament, ja en quan a les rendes vençudes i no pagades, hom entendrà pròpagades aquestes per Decret aprovat en Consell de Ministres fins que no es disposi altra cosa, sense que la manca de pagament de les susdites rendes vençudes pugui produir el desnonament, malgrat que aquest hagi estat decretat pels Tribunals i sempre que no s'haguessi executat el llançament.

Art. 2n. A partir del dia i del mes corrent s'efectuarà una rebaixa en els respectius lloguers del 50 per 100 de llur import en els casos que aquest import sigui inferior a 201 pessetes mensuals.

Art. 3er. Les rendes endarrerides en aquests moments es consideraran i no podran produir-se per aquest motiu judicials de desnonament per manca de pagament. Es concedida, doncs, una moratòria per a satisfacer-les els terminis, abast i extensió de les quals serà objecte de disposicions posteriors.

Art. 4rt. La moratòria a què fa referència l'article anterior i que es relaciona amb les rendes endarrerides es farà extensiva per les vigents i en curs a tots aquells llogaters que acreditaren trobar-se al servei de les milícies defensant el Govern legítim de la República, i a llurs familiars que habitin en la mateixa casa si són titulars del contracte. Restablirà la normalitat hom fixarà la manera de liquidar les rendes a què afecta aquesta moratòria i l'abasta de la condonació que sobre el volum llur sigui aprovat pel Govern.

Art. 5er. Per tal que no es vegin privats de llurs impostos legítims l'Estat, la Generalitat de Catalunya, les Diputacions i els Municipis, els afectats per aquestes rendes pagaran els impostos tenint en compte les normes legals vigents i amb absoluta independència de les disposicions d'aquest Decret.

Art. 6er. El Govern es reserva la facultat de dictar disposicions reglamentàries aclaratòries dels termes d'aquest Decret com també la de determinar els requisits que hagin de concórrer en la percepció de les rendes quan la finca que les produeixi sigui de la propietat de persones implicades en el moviment subversiu.

Art. 7er. El Govern donarà compte al seu dia d'aquest Decret a les Corts.

NOTICIES DE MALAGA

Málaga, 2.—Forces d'assalt s'han apropiat de l'emissor propietat de Josep Gil, fill d'un comandant en situació de disponible. Sembla que amb aquesta emissora es podia comunicar amb el Nord d'Africa. Les notícies que es tenen de les columnes de Málaga que marxen sobre Granada són immillorables. Fins ara han estat assolits tots els objectius. L'esperit dels homes és esplendid i segueix amb entusiasme les instruccions del seu cap, coronel Asensio. Han estat reorganitzats els serveis de la Comandància Militar els quals funcionen ja normalment sota la direcció del nou Estat Major.

L'ATAC A GRANADA

Guadalajara, 2.—La columna que marxa sobre Granada està esperant instruccions concretes per determinar la forma de l'avangut. Hom sap que Granada ha sofert avui un intens bombardeig extraordinàriament eficaç. Per ràdios captats, se sap que Granada freuta d'aigua i de llum.

DETALLS DE L'OCCUPACIO DE DABAOZ

Badajoz, 2.—D'algun dies ençà apareixen sobre Badajoz tres avions que volen a gran alçada. Hom suposa que són portuguesos i que vigilen la frontera. El governador civil rebé els periodistes i digué que la situació a la província és immillorable.

¿HA CAIDO ADDIS ABEBA?

París, 2.—El corresponsal del "Excelsior" en Djibuti anuncia que els guerriers etíops han entrat en Addis Abeba, y que el rey Seyum ha penetrado en Dessie.

MOBLES

GRAN ASSORTIT EN DORMITORIS I MENJADORS

PREUS MAI VISTOS

GRANS REBAIXES

M. ESTEBA Carretera de Barcelona, 1. — GIRONA

"LA PALABRA MAGICA"

«Los rebeldes, al salirse de la Ley, reniegan la libertad, porque se apoyan en la Ley»

«¿Para que pensar en Rússia 1917 cuando existe ya Rússia 1936?»

En esta brava lucha que sostienen los defensores de la República animados de un sentido de emocionante civismo, porque los ciudadanos no actúan como ciudadanos, hay un fenómeno moral mil veces más interesante que todas las acciones bélicas. Es éste: luchan unidos, rivalizando en entusiasmo y heroísmo, núcleos no sólo heterogéneos, sino antagónicos. Los viejos y ordenancistas custodios de un orden social añejo (Guardia civil, Caballeros, oficiales del Ejército y de la Marina), la tropas novísimas de Seguridad formadas por la República, la burguesía representada por los partidos republicanos, el socialismo clásico y evolutivo, el impaciente y revolucionario, el comunismo, el sindicalismo, negador del Estado, al que pretende sustituir por la acción directa de los grupos sociales, y, en fin, el anarquismo tradicional, débelador de todos los Poderes políticos.

¿Qué ha podido juntar a estos hombres para empresa tan grave como la de jugarse cada cual su propia vida? ¿Un sistema político? ¿Un programa social? ¿Una aspiración? ¿Un fetichismo personal? ¿Un interés inconfesable? No. Sus son desinteresados y puros. Los sistemas, los programas, las aspiraciones, son divergentes. Fetiche, no hay ninguno. Devociones, cada cual tiene las suyas. Hasta el día antes de la subversión militar, esos grupos disputaban entre sí. En el momento que la insurrección termine volverán a disputar.

Entonces ¿cuál es el fundente? ¿Dónde se da la coincidencia? ¿Cuál es la consigna común? El fundente, la coincidencia, la consigna están en una sola palabra, en la palabra mágica e im-

perecedera que siempre hizo vibrar a los pueblos: libertad.

Es ella la que resuena en las arenas béticas, en las soñadas de los oradores políticos, en los artículos periódicos, en las informaciones. ¡Por las libertades ciudadanas! ¡Por la libertad de la República! ¡Por la libertad de los trabajadores! ¡Por nuestra libertad y la de nuestros hijos! ¡Por la libertad que conquistamos con los votos y defendemos con las armas! He ahí la orden de combate, la razón del sacrificio y la luz de la victoria. El Presidente de la República, en su magnífica alocución de la otra noche, lo condensaba con acierto. El pueblo pelea hoy como en 1808. Entonces, por su independencia: hoy, por su libertad.

Y había quien pensaba que la libertad es en estos tiempos armado histórico, manía de viejos, concepto huero! La trágica realidad ha venido a poner al desnudo que, lejos de ser así, la libertad es íman supremo para los pueblos. Esos combatientes, que son ya figuras de trazo histórico, desde el guardia civil que se bate —¡toda vez!— con tricornio y correaje incomodísimos, hasta el oficial que ha adoptado el "mono" sin insignias y el miliciano que, con idéntico "mono", o en mangas de camisa, contempla la inmortalidad, serán mañana cosas diversas; pero hoy no son más que una: liberales. Porque España sigue siendo libre, porque sus hijos no caigan en esclavitud, dan estoicamente sus vidas.

Yes que la bárbara sacudida les ha hecho comprender que la libertad es premisa para todos los idearios. "Primero vivir, y después filosofar", dice un cuadro aforismo. Con idéntico fundamento puede afirmarse: primero es

tener libertad, y después hacer uso de ella para lo que se quiera. En eso radica la magna razón d'ecobatir a los rebeldes. Los rebeldes, al salirse de la ley, niegan la libertad. Los leales pueden vitorear la libertad, porque se apoyan en la ley. Tal es la explicación de que se unan fraternalmente militares, republicanos, socialistas, comunistas, sindicalistas y anarquistas. En esencia, su grito es este: ¡Esclavos, no!

Claro que la palabra "libertad" tiene ahora un volumen mucho más grande que en el siglo XIX. No se trata ya de un concepto filosófico, ni aun meramente político. Se lucha por la libertad económica. Nadie se engaña sobre eso ni abrigue egoísmos. Los fusileros están defendiendo la libertad de todos, incluso la de los burgueses que estamos en nuestras casas. El precio del triunfo será su liberación económica. Ellos la exigirán con apremio, y nosotros no tendremos derecho a negársela. Sería una infamia. Y además, una estupidez, porque ellos tienen la fuerza para tomar lo que quieran sin aguardar nuestros gestos magnánimos.

La gran obra de los políticos será discurrir leyes, fórmulas e instituciones que permitan el máximo avance social con el mínimo estrago económico. Es decir, preparar las cosas de tal suerte que no sea necesario hacer sufrir a España las convulsiones que

de otros pueblos han padecido. ¡Para qué pensar en Rusia 1917 cuando existe ya Rusia 1936? Advierto a mis habituales impugnadores que sigo sin ser comunista. Lo que me ocurre es que no estoy ciego.

Tras estos días tormentosos llegarán otros más claros, pero más difíciles. Los que hoy están unidos se dispersarán. Cuando calle el cañón explotarán las antítesis. Es humano, inevitablemente humano que cada cual quiera llevar las aguas a su molino. Pero los que hayan conseguido no sucumbir al fascismo pueden sucumbir a sus propias intransigencias. Bueno será que entonces recuerden la mágica palabra que ahora les une, y se den por enterados de que si pierden la libertad lo habrán perdido todo y habrán hecho estéril la pasmosa abnegación con que han empuñado los fusiles y han vertido su sangre.

Milicianos, populares, soldados leales, guardias curtidos por el deber, aviadores intrépidos, fruto eminentemente de la cividad que viene del pueblo y lucháis para el pueblo! Permitid a este veterano, que también, en su esfera ha luchado mucho y ha sufrido algo, rendiros como homenaje de admiración el grito que alumbró su vida e inflamó su alma: ¡Viva la libertad!

A. OSORIO Y GALLARDO
(De Ahora)

El President Roosevelt

El President Roosevelt és un aficionat a l'esport. Ací el veiem, en el timó del seu balandre, durant una carrera.

—Perruqueria Carbó maneja bon dependent. Secció senyors. Girona.

INVENTO MARAVILLOSO

MAQUINA DE ESCRIBIR

Mercedes Electra

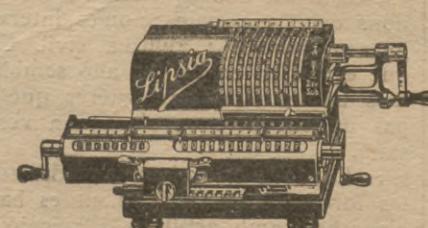
LA MAS RÁPIDA :: 20 COPIAS A LA VEZ

Mercedes Exprés n. 6 con Tabulador Automático,

y FAVORIT, últimos modelos.

MERCEDES PORTATIL

Calculadoras "LIPSIA"

sumadoras y para todas las operaciones.

► Pídenlas a prueba al Representante general para España

OTTO HERZOG, calle Andrés Mellado, 32. - MADRID

VINS SELECTES
Conca del Gaya
PROVEU-LOS I ELS ADOPTAREU
Celler Cooperatiu del Sindicat
Agrícola de Vilarrodonia
DIPÓSIT EXCLUSIU:
COLMADO CANADELL
Sols és llegítim el que porta el precinte amb el seu escut.
COMPTE AMB LES IMITACIONS.

FULLETO DE L'AUTONOMISTA

Núm. 183

R. ORTEGA Y FRÍAS

La Casa de Tócame-Roque

(Con autorización de la Editorial Castro, S. A., Carabanchel Bajo, Madrid)

—Me parece bien.
—Si nos hemos equivocado...
—Nos iremos sin que nos vean.
Entró el doctor, y tras éste don Juan. Avanzaron poco a poco.

Recorrieron un pasillo y entraron en una habitación, que era la misma donde habían cenado los criminales.

De aquel aposento fueron a otro, y allí vieron una puerta a medio cerrar, y luz al otro lado.

Acercañose, miraron y escucharon. Vieron al mancebo, a Tomás y a Pedrote.

Era precisamente el momento en que acababa de escribir Jacinto.

Inmóviles quedaron el doctor y Pedrote.

No necesitaban haber para entenderse.

Y puesto que explicado queda cómo el socorro llegó, pintaremos la escena que tuvo lugar cuando se presentó Sarmiento.

CAPITULO LXXXIV

COMO TERMINO LA ESCENA

Después de algunos minutos, durante los que se contemplaron aquellos hombres, como si midiesen sus fuerzas, dijo tranquilamente el doctor:

—¿Qué pasa?... Pues no parece sino que os disponíais a mataros... He llegado a tiempo para evitar una desgracia, y si es que os empeñáis en seguir como habíais empezado, también podréis ser útil, para componer los huesos que se rompan.

—Sí —respondió Jacinto—, habéis llegado a tiempo para que Tomás se libre de morir aplastado; y en cuanto a este otro, me alegra que quede con vida, siquiera, porque no es cobarde.

—Gracias, señor hilalgo —dijo tranquilamente Pedrote.

—¡Oh! —exclamó, al fin, Tomás,

con voz entrecortada—. Aun no habéis ganado la partida. Esta noche he de morir, o aquí ha de quedar muerto el hombre a quien odio. Sois dos... No importa.

—Estás trastornado —interrumpió Sarmiento—. ¿No habéis pensado que lo mismo que yo puede venir la justicia que os busca c'n mucho empeño? ¿Y no os ha convencido la experiencia, de que la lucha en que os habéis empeñado no puede terminar bien para vos? A pesar de vuestra inteligencia, que no es poca, habéis cometido, no una, sino muchas torpezas, y tal ha sido la última, que os habéis inutilizado.

—No os pido consejos, ni compasión. Sois un miserable que no merece más que desdén.

—¡Por el infierno!... —Si os obstináis...

—No hay para mí salvación, ya lo veo; siquiera gozaré viendo morir a quien me ha ofendido, a quien se ha burlado de mí, porque el primer golpe no lo evitaréis, y luego, ¿qué me importa que el infierno me trague?

Tomás, cuyo rostro estaba lívido y desfigurado, y cuyos ojos dejaban escapar corrientes de fuego, lanzóse furiosamente hacia Jacinto, que no tenía con qué parar el golpe, ni podía retroceder, porque la pared estaba a su espalda.

Por fortuna, el doctor, que era sólidamente listo, que no se aturdía y que tenía buenos puños, desenvainó la espada, la levantó y dejó caer de pleno sobre las costillas de Tomás tan a tiempo, con tanta fuerza y tan acertadamente, que el criminal cayó boca abajo cuando dirigía una estocada, y de su diestra se escapó el acero.

Dió un paso Jacinto, apoderose de la espada del sirviente, y exclamó:

—¡Otra paliza!

Y empezó a descargar cintarazos, como ya hemos visto que sabía hacerlo. Quiso Pedrote acudir en auxilio de Tomás; pero sobre encontrar el estorbo de la espada del doctor, presentóse Pacheco, en cuyo semblante se revolvía la firme intención de no dejar con vida a los criminales.

—¡Canalla! —exclamó—. ¿Acreíis que hemos de tolerar ofensas de villanos, como vosotros?

Ya Pedrote no se atrevió a moverse. Guardó el puñal, metiéndose en un rincón y dijo:

—Haced de mí lo que mejor os parezca.

Se revolvía Tomás, levantándose, caía, y juraba y blasfemaba.

—Basta —dijo el doctor—, que si así continuéis lo mataréis.

Y terminó la borrasca.

—¡Matadme! —decía el sirviente con el acento de la desesperación.

Y sus ojos inyectados en sangre, revolvíanse en sus órbitas, y roja espuma

cubría sus labios.

—Desde luego —le dijo el doctor—, os ofrecería mi auxilio como médico; pero no lo hago por si creéis que es una burla o un refinamiento de crudeza; pero de todas maneras os aconsejo que os sangréis para evitar una enfermedad grave y larga.

—Ahora la justicia —dijo don Juan.

—No —replicó el mancebo—. ¿Habéis olvidado que el verdadero autor de esta alevosía es mi tío, el hermano de mi padre?

—Comprendo; pero tanta generosidad...

—¡Oh!... Con mi noble proceder ha contado para cometer este abuso.

—Pero este hombre, a quien la justicia busca...

—Dejadlo.

—Entonces...

—Vamos, amigos míos, que aún tengo que hacer porque no me resigno a perder mi espada.

Y sobre la de Tomás puso un pie Jacinto, la dobló y la partió.

—Abrid —le dijo don Juan a Pedrote.

Tomó éste el candil.

No pronunciaron una palabra más.

—Los tres amigos salieron.

—¡Tripas de Lucifer! —exclamó el gigante cuando volvió donde estaba su cómplice—. Nos han despreciado, como si nada valiésemos.

—¡Oh!...

—He hecho cuanto he podido, y no